

DF-001-001499

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Geography : Paper - VIII

(Element of Oceanography) (Elective - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001499

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) પ્રશ્નની જમણી બાજુ લખેલ અંક ગુણ સૂચવે છે.

1 નીચેના બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો (MCQ)માંથી સાચા જવાબ શોધી ઉત્તરવહીમાં 20

તેના જવાબ આપો :

(1) પૃથ્વીનો કેટલા ટકા ભાગ પાણીથી ઢંકાયેલો છે ?

(A) 71% (B) 29%

(C) 50% (D) 75%

(2) કયો મહાસાગર ભારતની દક્ષિણમાં આવેલો છે ?

(A) પેસેફિક (B) હિંદ

(C) એટલાંટિક (D) આર્કટિક

(3) દુનિયાનો સૌથી મોટો મહાસાગર કયો છે ?

(A) હિંદ (B) આર્કટિક

(C) પેસેફિક (D) એટલાંટિક

(4) સુનામી _____ નો એક પ્રકાર છે.

(A) ભરતીઓટ (B) પ્રવાહ

(C) પરવાળા (D) મોજા

- (5) સમુદ્ર નિક્ષેપ “કાળા કાદવ”મા કોનો વાસ હોય છે ?
- (A) ઉંઝ (B) કાયબા
- (C) પરવાળા (D) ઝેરી બેક્ટેરિયા
- (6) કંકણાકાર ખરાબા કયા આકારના હોય છે ?
- (A) ચોરસ (B) ત્રિકોણ
- (C) ઘોડાની નાળ (D) ઉપરના બધા
- (7) નીચેનામાંથી કયો ભરતી ઓટનો પ્રકાર છે ?
- (A) સુનામી (B) ગુરુત્તમ
- (C) ઉંઝ (D) પરવાળા
- (8) દુનિયાના કયા સમુદ્રનું જળ સૌથી વધુ ગરમ છે ?
- (A) રાતો (B) બાલ્ટિક
- (C) ભૂમધ્ય (D) પીળો
- (9) ગ્રાન્ટ બેંક _____ ઉત્પાદનનું મહત્વનું ક્ષેત્ર છે.
- (A) સમુદ્રી માછલી (B) બોક્સાઈટ
- (C) ખનિજતેલ (D) નાઈટ્રેટ
- (10) અખાતી ગરમ પ્રવાહ અને લાબ્રાડોરનો ઠંડો પ્રવાહ _____ પાસે મળે છે.
- (A) નોર્વે (B) ન્યૂફાઉન્ડ લેન્ડ
- (C) ન્યૂયોર્ક (D) આઈસલેન્ડ
- (11) સમુદ્ર મોજાના તરંગશીર્ષ અને તરંગપાદ વચ્ચેનું ઉર્ધ્વ અંતર _____ છે.
- (A) તરંગ માત્રા (B) તરંગ લંબાઈ
- (C) તરંગ ઊંચાઈ (D) તરંગ સમય
- (12) સમુદ્રતળના ભૂપૃષ્ઠનો સૌથી વધુ 47% વિસ્તાર _____ રોકે છે.
- (A) ઊંડી ખાઈઓ (B) ખંડીય છાજલી
- (C) ખંડીય ઢાળ (D) ગહન સમુદ્ર મેદાનો
- (13) કયા મહાસાગરના પ્રવાહો ઋતુ પ્રમાણે તેની દિશા બદલે છે ?
- (A) એટલાન્ટિક (B) પેસેફિક
- (C) આર્કટિક (D) હિંદ

- (14) સમુદ્રજળ સપાટીનું સરેરાશ વાર્ષિક તાપમાન _____ છે.
 (A) 20°C (B) 35°C
 (C) 17°C (D) 25°C
- (15) _____ વિશ્વની સૌથી ઊંડી ખાઈ છે.
 (A) આંદમાન (B) મરિઆનાસ
 (C) જાપાન (D) જાવા
- (16) પરવાળા _____ રંગના હોય છે.
 (A) વિવિધ રંગોના (B) લાલ
 (C) સફેદ (D) કાળા
- (17) મહાસાગરના તળનો કેટલા ટકા ભાગ ખંડીય છાજલી ધરાવે છે ?
 (A) 8% (B) 9%
 (C) 10% (D) 7%
- (18) ગ્રેટ બેરિયર રીફ _____ દેશ પાસે આવેલ છે.
 (A) જાપાન (B) ઓસ્ટ્રેલિયા
 (C) ચીન (D) બ્રાઝીલ
- (19) સમૂહ જળનું તાપમાન કયા સાધનની મદદથી માપવામાં આવે છે ?
 (A) બેરોમીટર (B) થર્મોમીટર
 (C) પરાવર્તી થર્મોમીટર (D) ઉપરના કોઈ નહીં
- (20) સમુદ્રતળના ભૂપૃષ્ઠનું આલેખન _____ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
 (A) કુંદુર મેપ (B) ક્લાઈમોગ્રાફ
 (C) થર્મોગ્રાફ (D) હિપ્સોગ્રાફિક વક

- 2 સમુદ્રશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી, સમુદ્રશાસ્ત્રનો પૃથ્વી વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ સમજાવો. 10
અથવા
- 2 સમુદ્રજળની ક્ષારતા વિશે વિસ્તૃત અહેવાલ આપો. 10
- 3 પરવાળાની શ્રેણીઓના પ્રકારો વિગતે વર્ણવો. 10
અથવા
- 3 એટલાંટિક સમુદ્ર પ્રવાહ અને તેના કિનારાના પ્રદેશો પર થતી અસરો વિગતે સમજાવો. 10

- 4 (અ) નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 16
 (૧) ખંડીય છાજલી
 (૨) મહાસાગરમાં તાપમાનનું વિતરણ.
 (બ) નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક)
 (૧) સમુદ્ર નિક્ષેપો
 (૨) સમુદ્ર મોજાના પ્રકારો.
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
 (૧) વિશ્વની મુખ્ય સમુદ્ર ખાઈઓ
 (૨) મહાસાગરોની સંપત્તિ
 (૩) સમુદ્રકિનારાનું પર્યાવરણ
 (૪) સમુદ્રશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.
 (2) Figures in the right side indicate the full marks of the questions.

- 1 Give correct answer from the following M.C.Q. in your answer book : 20
- (1) How much percentage of earth is covered by the water ?
 (A) 71% (B) 29%
 (C) 50% (D) 75%
- (2) Which ocean is found at the southern tip of India ?
 (A) Pacific (B) Indian
 (C) Atlantic (D) Arctic
- (3) Which is the largest Ocean of the world ?
 (A) Indian (B) Arctic
 (C) Pacific (D) Atlantic
- (4) Tsunami is a form of _____.
 (A) Tide (B) Current
 (C) Coral (D) Wave

- (5) What resides in the sea deposits "Black mad" ?
 (A) Ooze (B) Tortoise
 (C) Coral (D) Poisonous bacteria
- (6) Of which shape atoll reef are ?
 (A) Square (B) Triangle
 (C) Horse Shoe (D) All of them
- (7) Which of the following is a type of tide ?
 (A) Tsunami (B) Spring
 (C) Ooze (D) Coral
- (8) Which sea water is the hottest in the world ?
 (A) Red (B) Baltic
 (C) Mediterranean (D) Yellow
- (9) Grand Bank is one of the important producer's of _____.
 (A) Marine fish (B) Bauxite
 (C) Mineral Oil (D) Nitrate
- (10) The warm Gulf-stream and cold Labrador is meet near _____.
 (A) Norway (B) Newfoundland
 (C) New York (D) Iceland
- (11) The vertical distance from crest and trough is _____.
 (A) Quantity of wave (B) Length of wave
 (C) Height of wave (D) Time of wave
- (12) _____ covers the maximum 47% of the sea floor topography.
 (A) Deeps (B) Continental shelf
 (C) Continental slope (D) Deep sea plain
- (13) Which Ocean current change their direction with seasons ?
 (A) Atlantic (B) Pacific
 (C) Arctic (D) Indian
- (14) The mean annual temperature of the surface water of the ocean.
 (A) 20°C (B) 35°C
 (C) 17°C (D) 25°C

- (15) _____ is the deepest deep of the world.
 (A) Andaman (B) Marianas
 (C) Japan (D) Java
- (16) Corals are of _____ colour.
 (A) Multi colour (B) Red
 (C) White (D) Black
- (17) How much percentage of a ocean floor is occupied by continental shelf ?
 (A) 8% (B) 9%
 (C) 10% (D) 7%
- (18) The 'Great Barrier Reef' is found near _____.
 (A) Japan (B) Australia
 (C) China (D) Brazil
- (19) Which instrument help to measure the temperature of sea water ?
 (A) Berometer
 (B) Thermometer
 (C) Reversible Thermometers
 (D) None of the above
- (20) The bottom of the topography of a ocean is shown by _____.
 (A) Contour map (B) Climograph
 (C) Thermography (D) Hypsographic curve

2 Define Oceanography. Explain the correlation of oceanography with earth science. **10**

OR

2 Give a detail account of salinity of ocean water. **10**

3 Describe in detail the types of coral reef. **10**

OR

3 Explain in detail the Atlantic ocean current and its effects on coastal region. **10**

- 4 (a) Write note on : (any **one**) **16**
(1) Continental shelf
(2) Distribution of temperature in ocean.
- (b) Write note on : (any **one**)
(1) Marine deposits
(2) The types of sea waves.
- 5 Write short answers : (any **two**) **14**
(1) World's main ocean deeps (Trench)
(2) Ocean wealth
(3) Environment of seashore
(4) Importance of oceanography.
-